

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	5.Kf.700.099/2024/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő eljáró képviselő: dr. Tordai Gábor kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	Heves Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3300 Eger, Eszterházy tér 2.)
Az alperes képviselője:	dr. Péro Albin kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (13. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 11.K.700.916/2023/12. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 35.000 (harmincötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2020. április 1. és 2023. január 31. napja közötti időszakban (a továbbiakban: perrel érintett időszak) az alperes Igazgatóság1 Osztály1 Alosztály1 állományában baleseti helyszínelő beosztásban teljesített szolgálatot. A perrel érintett időszakban a beosztásához nem tartozóan – külön parancsok alapján – rendszeresen látott el járőri és egyéb feladatokat (sebességmérés, TIK küldések stb.), melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2020. április 1. napjától 2023. január 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 1.314.100 forint, a rendvédelmi illetményalap 100%-ának megfelelő mértékű megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjait egyaránt megjelölte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.314.100 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Álláspontja szerint annak eldöntése során, hogy a felperes által végzett járőri és egyéb tevékenység a szolgálati beosztásához tartozó feladat ellátásnak minősül-e, a felperes kinevezése szerinti beosztásából kell kiindulni, amely a helyszínelő beosztás. Mindebből következően az általa ellátott járőri és egyéb feladatok nem tartoznak a felperes kinevezés szerinti beosztásába, így többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. Ugyanakkor azt is megállapította, hogy a perrel érintett időszakban az Alosztály1-on folyamatosan rendelkezésre álltak betöltetlen járőr státuszok, ezáltal a felperes igényét a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja alapján is megalapozottnak találta. A keresetben megjelölt megbízási díj mértékét alaposnak, a többletfeladatokkal arányban állónak értékelte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte; másodlagosan az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatását azzal, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított díjazást 50%-ra mérsékelje, továbbá – ezzel arányosan – a felperes részére megállapított perköltség összegét is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját, a közlekedési balesetek és a közlekedési bűncselekmények, valamint a közlekedés körében elkövetett más bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 60/2010. ORFK utasítás) 12.) pontját; a Belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás

rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 35. § (6) bekezdését; valamint a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésében foglaltakat és a Kp. 78. § (1)-(2) bekezdésében írt rendelkezéseket; ezen felül kifogásolta, hogy az ítélet több, általa előadott védekezést nem bíralt el, így annak indokolásával is adós maradt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben hibásan állapította meg és annak alapján téves jogértelmezésre jutott. Nem vitatta, hogy főszabályként a helyszínelő, balesetvizsgáló és a járőr feladatok elválnak egymástól; azonban továbbra is úgy vélte, hogy azok átfedést mutatnak, következésképp a felperes nem látott el a beosztásához nem tartozó többletfeladatokat. Érvelése szerint a felperes által visszatérően ellátott, kizárólagosan járőri feladatnak tekintett feladatok egy része (forgalomban részt vevők ellenőrzése, kiszűrése) nem kizárólagosan járőri beosztásba tartozó feladat. Amint a baleseti helyszínelőn kívül a közlekedésrendészeti járőr és a közrendvédelmi járőr is eljárhat közlekedési baleseti helyszíni eseménynél, úgy a baleseti helyszínelői tevékenység sem határozható meg arra szűkítve, hogy az ilyen beosztást betöltőnek (mindenféle más rendőri tevékenység ellátása nélkül) kizárólag a balesetek bekövetkezésére kell készenlétben állnia. Véleménye szerint a 60/2010. ORFK utasítást egyébként sem lehet a baleseti helyszínelők tevékenységét kizárólagosan meghatározó és egyedüli normaként értékelni, hiszen számos más norma tartalmaz feladatot a helyszínelő beosztást betöltőkre.

Ezen felül nem találta megfelelően részletesnek az elsőfokú ítélet jogi indokolását a védekezésének alapjául szolgáló több körülménnyel összefüggésben, mert álláspontja szerint az ítéleti indokolás nem vette figyelembe a járőr- és őrszolgálati szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: járőrszabályzat) 60. pontját, mely a közrendvédelmi járőri tevékenység általános feladatait tartalmazza, és ugyancsak elfelejtí megemlíteni a járőrszabályzat 79/D pont rendelkezését, mely a forgalom ellenőrző járőr helyszínelői feladataira utal. A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjával kapcsolatos fellebbezési érvelést nem adott elő.

[5] A másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hangsúlyozta: az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-ának megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a többletfeladatok kompenzálására.

[6] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 35.000 forintban jelölte meg. Érvelése szerint a munkáltatónak az a joga, hogy a felperest a helyszínelő, balesetvizsgáló beosztásához nem tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasítja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását. Az alperes tévesen hivatkozik arra, hogy miután a felperes beosztása közlekedésrendészeti ágazatba tartozó, ezért minden ezen tárgykörbe tartozó feladat egyúttal helyszínelői feladat is lenne. Ezen értelmezést alapvetően cáfolja az a tény, hogy ezen szolgálati ághoz tartoznak egyéb beosztások is, melyeknek a helyszínelővel történő összevetésben eltérő feladataik, besorolásuk és illetményük van; a 60/2010. ORFK utasítás mindezekén túlmenően kódex jelleggel, kimerítően tartalmazza a (baleseti) helyszínelő feladatait, melyek között a sebességmérés, a TIK küldések, valamint a járőrszolgálatok sem szerepelnek. Miután a felperes a beosztásához nem tartozó egyéb feladatokat munkaideje jelentős részében és

rendszeresen végezte, így az elsőfokú bíróság által megítélt 100% mértékű megbízási díj megfelelő, ezzel arányban álló.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes állította ugyan az elsőfokú ítéletnek a tényállásra vonatkozó megállapításai, valamint a bizonyítékok értékelésének helytelenségét, ám fellebbezésében nem jelölte meg konkrétan, hogy a tényállás mely részét, mely megállapításait vitatja. Ugyanígy azt sem, hogy ezzel szemben mit tart helyes ténynek és milyen bizonyíték támasztja alá az állítását. A fentiek alapján az alperes a tényállás helytállóságát alaptalanul vitatta. Fellebbezésében az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól, továbbá a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által végzett mérlegelést vitatta. Mindez azt jelenti, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és bizonyítékértékelés mellett vizsgálhatta. Ekként a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki.

[9] Az alperes az elsőfokú ítélet jogi indokolását hiányosnak találta, ugyanakkor az elsőfokú ítélet [19]-[20] bekezdésekben ezen releváns indokolásként hiányolt kérdésekre egyértelmű választ ad. Az a körülmény, hogy az alperes számára az indokolás – esetleg – nem meggyőző, nem a jogi indokolási kötelezettség megsértése körében sérelmezhető, hanem az adott, alkalmazott anyagi, illetve eljárásjogi jogszabályhelyhez kapcsolódóan, annak mikénti értelmezése szempontjából. Az Alkotmánybíróság az indokolt bírói döntéshez való jogot a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból bontotta ki [7/2013. (III. 01.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ugyanakkor a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014. (IX. 30.) AB határozat]. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre (Kfv.VII.38.187/2021/11.). Az ítéltábla ennek tükrében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében adott jogi indokolás az indokolási kötelezettség alkotmányos követelményének is megfelelt, az alperes ezzel kapcsolatos kifogása pedig megalapozatlan volt.

[10] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának megsértésére hivatkozással az alperes azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság a felperes megbízási díjra való jogosultságát ezen jogszabályi rendelkezés téves értelmezésével állapította meg. A másodfokú bíróság utal arra, hogy a megbízási díjra jogosultság kapcsán az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által ellátott feladatok a baleseti helyszínelő beosztásába tartoznak-e, vagy sem.

[11] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor alperesnek az a joga, hogy a felperest a baleseti helyszínelő beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult (Hszt. 71. § (5) bekezdés). A munkaköri leírás azoknak a feladatoknak a körét jelöli ki, amelyeket a munkavállaló a jogviszonya fennállása alatt általában – külön utasítás nélkül is – végezni jogosult és köteles. A munkakörre vonatkozó előírások azonban csak bizonyos mélységig rögzítik a munkavégzés kereteit, a munkavállaló általános munkavégzési kötelezettségét konkrét tartalommal a munkáltató utasításai töltik meg; ez azonban csak akkor szabályszerű, ha az utasítás a munkakör kereteit nem lépi túl. Amennyiben jogi norma (akár közjogi szervezet szabályozó eszköz), így a felperes vonatkozásában a 60/2010. ORFK utasítás egyértelműen, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkaköri leírás elkészítésekor a munkáltatónak ahhoz kell igazodnia, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők, és a többletfeladatok ellátásáért a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatásra jogosult (BH2018.259., Kf.III.39.053/2021/8.).

[12] Az alperesnél a felperes baleseti helyszínelő beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás. A következetes bírói gyakorlat (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.523/2021/4.) szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. Az irányadó bírói gyakorlatból az következik, hogy a felperes beosztásához igazodóan kell meghatározni a ténylegesen elvégzett feladatokat, az nem fedhet le több másik beosztást. Ily módon az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy perbeli esetben nem annak van érdemi jelentősége, hogy a felperes a közlekedésrendészeti ágazatba tartozó feladatokat látott-e el, hanem annak vizsgálata volt szükséges, hogy a 60/2010. ORFK utasítás által meghatározott feladatokat, vagy egyéb más feladatokat látott el. Mindezen elvek figyelmen kívül hagyása esetén teljesen kiüresedne a besorolásra, az illetményre és a megbízásra vonatkozó anyagi jogi szabályozás. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kógensek, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően a Belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. számú melléklete (valamint ehhez igazodóan alperes állománytáblája) a járőrbeosztást, valamint a helyszínelő, balesetvizsgáló beosztást külön-külön beosztásként nevesíti. Az alperes azzal is alaptalanul

érvelt, hogy a felperes a baleseti helyszínelő beosztásán kívüli sebességmérési feladatok teljesítésével a beosztásába tartozó, ezáltal többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott arra, hogy a 60/2010. ORFK utasítás kógens módon határozza meg a baleseti helyszínelő által ellátandó feladatok körét, melyek között a keresetben megjelölt feladatok nem szerepelnek. Mindezek alapján az sem állítható, hogy a felperes a sebességmérési és egyéb feladatok teljesítésével a saját beosztásába tartozó tevékenységet végzett; nem kétséges, hogy speciális képesítése alapján jogosult volt e feladatokat ellátni, ez azonban – amennyiben többletfeladat ellátásra került sor – nem zárja ki a felperes megbízási díjra való jogát.

[13] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes rendszeresen, visszatérően, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták. Az alperes a jogalap körében alaptalanul hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának sérelmére: a megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[14] A megbízási díj mértékével összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá.

[15] Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. A másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia. Ezzel összefüggésben a legfontosabb kérdés a hatásköri anyagi jogi szabályok vizsgálata, az, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. Amennyiben ugyanis a jogszabály a mérlegelés szempontjait meghatározza, a másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között azt kell megítélnie, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalánál érvényesítette-e ezeket a törvényi előírásokat.

[16] Kétségtől eltekintve mérlegelési jogkörnek felel meg az a jogalkotói megoldás is, ha a jogszabály valamely jogkövetkezmény mértékét meghatározott tartományban („től-ig” keretben) fejezi ki, konkrét mérlegelési szempontok nevesítése nélkül, amely jelen ügyre vonatkoztatva azt jelenti, hogy a Hszt. 71. § (5) bekezdésében rögzített, az illetményalap 50-200%-ában megállapítható megbízási díj meghatározása mérlegelési jogkört jelent. Ehhez képest a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdése jeleníti meg a mérlegelés szempontjait, amely szerint a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. Ezen mérlegelési pontok mentén kellett az ítéltáblának megvizsgálnia, hogy melyek voltak az elsőfokú bíróság mérlegelésének szempontjai és azokat okszerűen vette-e figyelembe.

[17] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 100%-ában határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletének [36]-[37] bekezdéseiben ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetőek voltak a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette, hogy a felperes rendszeresen és visszatérően végezte a beosztásába nem tartozó szolgálati feladatokat, amelyet minden szolgálatát érintettek; ugyanígy azt is, hogy több különböző típusú feladatot látott el, s az eredeti beosztásához tartozó feladatai ellátása alól nem mentesítették, azoknak is eleget kellett tennie. Ily módon a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság okfejtését ebben a körben is osztotta.

[18] A másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 100%-ában történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; így módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

Az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség leszállítására vonatkozó petítumát az összecszerűség vitatásához kapcsolta, ám megsértett jogszabályi rendelkezést ezzel összefüggésben nem jelölt meg, így módon a fellebbezés a felperes részére megítélt elsőfokú perköltség vitatása körében sem lehetett alapos.

[19] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[20] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez igazodó, és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[21] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján meghatározott (105.128 forint összegű) fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[23] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. szeptember 11.

dr. Bicskei Ildikó	dr. Ráczi Krisztina	dr. Németh Andrea
a tanács elnöke, előadó bíró	bíró	bíró